

Valge Daami vabaõhuetendust

„Maila” näeb sel aastal viimast korda. Lk 4

Arhitektuuri-näitus toob

vaataja ette majad, mida paljud peavad inetuteks. Lk 5

Lääne Elu

EESTI VANIM JÄRJEPIDEVALT ILMUNUD SÖLTUMATU AJALEHT

NELJAPÄEV, 15. AUGUST 2024 | NR 93 (5084) | 1,50 €

Rasmus Lippur:

ükski õpilane õpetamata ei jää. Lk 3

● KOOLIKS VALMIS

Kiireimad said ranitsatoetuse juba kätte

Esimesed ranitsa- ehk esimesse klassi mineva lapse toetuse avaldused laekusid Haapsalu linnavalitsusse juba paar nädalat tagasi.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Kuigi august on alles poole peal, oli eilseks elektroonilise avalduse esitanud 93 põnni vanemad. „Päris palju,” märkis Haapsalu linnavalitsuse sotsiaalnõunik Krista Levina. Seda on tublisti üle poole Haapsalu esimese klassi lastest.

Haapsalu linn maksab ranitsatoetust 200 eurot ja see kantakse juba enne kooli isa või ema pangaarvele. „Igal esmaspäeval maksame eelmise nädala avalduste järgi,” ütles Levina. Avaldusi sai hakata esitama 1. augustist ja esimene laekus juba enne kella kuut hommikul. „Proovitud oli juba varem. Enne kella nelja,” ütles Levina. Esimesel päeval esitasid vanemad 19 avaldust. „Toetame, et laps saaks oma pintsi, pinali ja koolikoti,” ütles Haapsalu aselinnapea Kaja Rootare Lääne Elule.

Tristan Aas läheb 1. septembril Haapsalu linna algkooli 1. klassi ja koolikott on tal juba ostenud – täpselt selline, nagu ta tahtis, autodega ja punane. Poiss on ranitsast nii evelil, et ei taha seda käest pannagi. „Koolikott on esimeses klassis eriti tähtis ja selgelt kõige kallim asi,” märkis Tristani ema Maarja Aas. Ema sõnul on ranitsatoetus suureks abiks. „Ranits, pinal, selle summa eest saab enam-vähem kõik kätte,” üt-

Sügisest saab Tristan Aasast Haapsalu linna algkooli 1. klassi õpilane.

KAIRE REILJAN

Ranitsatoetus

suurus/kogukulu eurodes/lapsi

- Lääne-Nigula 250/21 750/87
- Haapsalu 200/24 400/122
- Vormsi 200/200/1
- Lääneranna 200/8000/40

ALLIKAS: KOHALIKUD OMAVALITSUSED

les Aas. „Vähe seda küll ei ole.” Odavama ranitsa saab kätte 30-40 euro eest, kallimad maksavad üle saja euro.

Hinnatõusust sõltumata pole Läänemaa kohalikud omavalitsused ranitsatoetust mitu aastat tõstnud. „Kui mina 2022. aastal tööle asusin, siis oli see juba selline,” ütles Lääneranna vallavalitsuse liige Jane Mets. Lääneranna maksab sama suurt toetust kui Haapsalu: 200 eurot. Kätte saab selle küll alles septembris, kui koolitöö juba käib ja õpilased on registrisse kantud. „Meie saame need andmed koolidest,” märkis Mets.

Lääneranna valla eelarvest läheb ranitsatoetusteks 8000 eurot: laias laastus kolmandik summast, mille peab välja käima Haapsalu linn. Toetused on küll ühesuurused, aga Haapsalus läheb esimesse klassi üle saja põnni, Läänerannas 40 last. „28 pluss Metsküla kooli lapsed,” märkis Mets.

Haapsalu maksab ranitsatoetust kokku üle 24 000 euro,

Vormsis kulub toetuseks 200 eurot, sest seal läheb esimesse klassi üks põnn. Maakonna kõrgeimat esimesse klassi mineva lapse toetust maksab tänavu nagu mullugi Lääne-Nigula vald, kus vanema arvele laekub 250 eurot.

Kokku neelab toetus Lääne-Nigula valla eelarvest ligi 22 000 eurot. Lääne-Nigulas on laste arv viimased kümme aastat kasvanud, ka seekord läheb esimesse klassi kümmekond last rohkem kui mullu. „Viimati tõstisime ranitsatoetust 2022. aasta märtsis,” märkis Lääne-Nigula vallavolikogu esimees Mikk Lõhmus. „Sel aastal enam tõsta ei jõuakski. Eks järgmisel aastal peab üle vaatama, aga 250 on päris korralik summa.”

Toetuse suuruse ja maksmise korra kehtestab kohalik omavalitsus ise. Vormsis ja Lääne-Nigulas piisab sellest, kui laps ja üks vanem on valda sisse kirjutatud. „31. augusti seisuga,” ütles Lääne-Nigula haridusjuht Solveig Edasi. Haapsalus ja Läänerannas sellest ei piisa ja sissekirjutus peab olema varuga: Haapsalus kuus kuud enne kooliminekut. „Oleme teinud ka erandeid, näiteks sõjapõgenike lastele,” märkis Levina. Et Läänerannas ranitsatoetust saada, peab laps olema elanike registris kaheksa kuud enne kooliminekut.

Huvisõidurong

PEETRIKE NÄITAB HAAPSALUT

VALGE DAAMI ERITUUR
KELL 15

17. AUGUST

Valge Daami aja
ERITUUR
Haapsalu aja-
kirjanduse radadel.

Giid Kaire Reiljan,
Lääne Elu peatoimetaja.

Huvisõidurong Peetrike liigub läbi linna kohtades, mis on seotud Haapsalu ajakirjanduse ja ajalehega Lääne Elu. Kuuleb lugusid uudiste tekkimisest ja lehe tegemisest. Sel aastal tähistas Lääne Elu 35. ilmumisaastat, olles esimene eraleht taasiseseisvunud Eestis.

Piletid 5.90 eelmüügis Piletikeskuses.

HAAPSALU 745

16.-18.08.
VALGE DAAMI AEG
2024

16. augustil
kell 23:45
Haapsalu toomkirikus

CANZONE ÖÖKONTSERT "BASILIOGA"

Esinejad: Canzone lastekoor ja neidude-naiskoor
Dirigendid: Ulrika Grauberg, Eneken Viitmaa
Kaastegevad: Linda Maria Daumas (viul), Anti Nõör (akordion), Margus Tokko (kontrabass),
"Haapsalu rütmid" Arno Suislepa juhendamisel
Valguskujundus: Remo Sirila (Maivel OÜ)

OSTA PILET Pilet eelmüügist: 10 € piletikeskus.ee, Haapsalu kultuurikeskuse kassas, kohapeal enne kontserdi algust 15 €

piletikeskus www.valgedaam.ee

Õpi koos Google'iga

Al'eri

Säästa aega, et tegeleda olulisega!

Veebikoolitused tehisintellektiga tõhusalt töötamiseks. Tutvustame olulisi algteadmisi, mis on hoomatavad 1,5h õpiampsud ja aitavad selles maailmas esimesed sammud teha. Õpi praktilisi nippe kuidas AI-d igapäevaelus kasutada.

eesti keeles Hind 0€

27.08 Võimenda oma produktiivsust AI-ga
03.09 Promptimise kunst: kuidas anda AI-le õigeid käsklusi?
17.09 Inimeste kaasamine lühivideoteega
25.09 AI-ga võimendatud turundusstrateegia
03.10 Ettevõtte küberturvalisuse ABC

Registreeri end kohe
digioskused.ee

Google

● JUHTKIRI

Jõuga abiellu

Augusti lõpp ja septembri algus on igas koolis veidi ärev – on uusi õpetajaid, on uusi lapsi ja nendega koos uued lapsevanemad, kellel hulgaliselt küsimusi. Uue kooli tegemine on aga kraad kangem katsumus kui lihtsalt uue õppeaasta alustamine.

Nii on see Lääneranna vallas, kus nüüdseks on enam kui kindel, et ühendkool tuleb, on õieti juba olemas, ehkki juriidiliselt alustab see tööd 1. septembril. Kui uue kooli direktoriametisse astuv mees ütleb, et tegemist saab olema palju, on tal kindlasti õigus, sest seni omaette toimunud koolid on nüüd muutunud suure kooli õpikohtadeks. Sisuliselt lähevad lapsed ikka samasse koolimajja, kus nad seni on käinud, aga ometi on lapsevanemad ärevad. Kindlasti ärevamad, kui mõne eelmise augustikuu lõpul.

Võibolla polegi küsimus selles, mis kanaleid kaua du lapsevanematega suhelda – on siis info jagamiseks vana kooli koduleht või juba uue oma, või hoopis e-kiri postkastis või vanamoodne kiri paberil, kui e-adressi pole. Peamine on ikkagi suhtlus, sest inimesed tahavad alati täpseid vastuseid, kui asi puudutab nende lapsi. Kui aga selgeid vastuseid veel ei ole, tuleb ka seda lapsevanematele öelda.

Kui uue suurkooli direktor ütleb, et tema eesmärk on kõiki asjaspepuutuvaid kooli ellu kaasata, siis algab see ikka suhtlusest. Eriti kui ümberkorralduskava pole algul tormiliste kiiduavaldustega vastu võetud. Selles kogukond vajab veel palju rohkem julgustamist ja rohkem selgitamist. Jah, muidugi on lihtsam selgitada seda, mis on endale selge. Ümberkorraldajate endi täpne ettekujutus ühtse kooli kujundamise teest oleks palju kaasa aidanud.

Ununenud pole ka küsimus, kas seda koolide liitmist ikka oli vaja – ühine korraldus ja juhtimine küll ning ehk tuleb sealt ka kokkuhoid. Aga üks ühtne kool nii suures vallas, mis niigi kahes eri maakonnas asunud poolest kokku liidetud? Vallanimeline liitkool tundub nagu jõuga abiellu surumine. Igal väikesel piirkonnal on oma identiteet, mälu ja side olnuga – need on oma kodu tunde juures väga olulised.

● TEISED LEHED

Koolireformi esimene eksam

PÕHJARANNIK. Käesolev augustikuu on oluline indikaator, saamaks aimu, kuidas õnnestub Ida-Virumaal eestikeelsele õppele ülemineku esimene samm, kirjutatakse Ida-Virumaa maakonnalehe juhtkirjas. Eelneval aastal pani riik esmalt karmid nõuded õpetajatele, kelle keelekvalifikatsioon pole piisav. Viimasel hetkel tõmbas haridus- ja teadusministeerium pidurit ning andis nendele õpetajatele veel aasta aega oma keeleoskuse taset tõsta. See samm põhjustas ka üksjagu kriitikat, kuid ilmselt oli tingitud siiski pragmaatilistest põhjustest, kuna saadi aru, et sellisel juhul tekib mõnedes linnades probleeme õpetajate leidmisega.

Suuri muudatusi lubatakse ka Ida-Viru kutsehariduses. Siinne kutsehariduskeskus, mille õppekohad asuvad Jõhvis, Sillamäel ja Narvas ning kus siiani olid eesti keeles õppimise võimalused pea nullilähedased, lubab uuest aastast suisa 16 eestikeelse erialaõppe avamist. Üks asi on leida pädevaid eestikeelseid õpetajaid, ent kust leida õpilasi, kui aastaid on olnud teada fakt, et Ida-Virumaa kutsehariduskeskuses eestikeelset haridust peaaegu ei antagi?

● LAUSELAEN

„Ma ei näe, et kuskil oleks praegusel hetkel mingi probleem, mida tuleks likvideerida.”

Ramsholmi kinnistu omanik **Priit Kotkas** seitse aastat lukus seisnud Ramsi tee värava avamisest. Lääne Elu, 13. august 2024

Sissetung tuumariiki

Üks argumente Venemaad mitte Ukraina sõjas karta ja mitte alluda Moskva tuumašantaazile on, et tuumariigiga on võimalik sõidada küll.

Näidetena tuuakse Vietnami sõda, milles USA lõpuks oma hambad murdis, ja Nõukogude-Afganistani sõda, mis lõppes teatavasti Nõukogude vägede taandumisega. See kõik on õige, kuid tuleb meenutada, et ei Vietnam ega Afganistan tunginud vastavalt USA ja Nõukogude Liidu territooriumile.

Ukraina on seda muusrit muutnud. Esmaspäeval ütles Ukraina vägede ülemjuhataja Oleksandr Šorski, et Ukraina väed on hõivanud 1000 km² Venemaa territooriumi Kurski oblastis. Esimest korda pärast Teist maailmasõda sisenesid võõrväed Venemaa territooriumile. Tegemist on võimsa sümboliga, kuid keerulise maks läheb siis, kui hakata mõistatama, mis eesmärgiga Ukraina Venemaale tungis.

Esmalt muidugi tuumarelvade küsimus. Kas Venemaa võib kasutada nüüd tuumarelvade vastusena Ukraina sissetungile? Vaevalt siiski, et sissetungi praeguses staadiumis – tegemist ei ole eksistentsiaalse ohuga Vene riigile. Kuid see oht võib tekkida, sest me ei tea sissetungi edasisi stsenaariume. Vaadates seda, kuidas Vene vägede vastupanu oli ukrainlastele Kurski oblastis olematu, meenub paratamatult veidi enam kui aasta tagasi Vladimir Putini „koka” ja paramilitaarse rühmituse Wagneri juhi Jevgeni Prigožini mäss ja mitmete Vene linnade langemine tema teel.

Ent ärgem rutakem sündmustest ette – vaevalt et sündmused kuskil kaugel provintsis raputavad kedagi pealinnas. Vene ajalugu on näidanud, et valitsejaid langetanud revolutsioonid või võimuvahetused on peaaegu alati saanud alguse linnadest, näiteks 1917. aasta veebruarirevolutsioon Petrogradis või 1613. aastal Romanovite dünastia algus Moskvas. 1991. aastal soovisid küll paljud liiduvabariigid Nõukogude Liidust lahkuda, aga enne ei juhtunud ikka midagi otsustavat, kui toimus riigi-

ERKKI BAHOVSKI
kolumnist

pöördekatse Moskvas ja Boriss Jeltsin sellele vastu seisis. Suure tõenäosusega on praegugi Vene võimuvahetuse võti Moskvas, kuid muidugi võib Ukraina sissetung Kurski oblastisse seda võimuvahetust mõjutada.

Väga palju on räägitud sellest, et Vene territooriumi hõivamine annab Ukrainale võimaluse teha rahukõnelustel vahetuskaupa saamaks tagasi oma territooriumid. Ehkki sissetung pole veel lõppenud, tundub see vahetuskauba idee veidi üle pingutatuna – kaarti vaadates näeme, et Venemaa okupeeritud territoorium on kordades suurem kui Ukraina hõivatud ala.

Samas loeb dünaamika ka. Praeguseks on Ukraina poolt mõne päevaga hõivatud ala umbes kaks korda suurem kui terve 2023. aasta jooksul Venemaa vallutatud territoorium. Ukrainalased saavad viidata just sellele dünaamikale, kuid on samas selge, et säärase kiirusega alade hõivamine ei saa kesta lõputult.

● Et Venemaa arvates ei sõid ta üksnes Ukraina, vaid terve NATO vastu, ei jäta lääs kindlasti tähele panemata ka tuumasõja võimalust.

Startup-sektori rahakott on meeste poole kaldu

Pean oma missiooniks naiste hääle tugevdamist Startup-sektoris, sest hetkel on see sektor tasakaalust väljas.

Tegelikult ei ole küsimus naistes või meestes, vaid mitmekülgses vaates, mis on uue toote või teenuse loomiseks vajalik, sest nende tarbijad on igast soost.

Usun, et põhjus, miks naisi on iduettevõtluses, aga ka IT-valdkonnas endiselt vähe, on seotud minevikuga, kus nendes valdkondades tegutsesidki peamiselt mehed. Need valdkonnad mängivad aga tänapäeva toodetes ja teenustes nii olulist rolli, et valdavalt maskuliinne vaade võib osa potentsiaalset peitu jätta.

Uuringute tulemusel kinnitavad, et mitmekesisemad tiimid toovad äriedu. See pole ilmselt enam kellelegi üllatus ja võiks korda minna igale ettevõttele. Samas on aga üllatav, kui paljud tiimid just investorite ja startupide maastikul pole ikka veel mitmekesised. Uuringud näitavad, et naiste asutatud startupid saavad vaid kaks protsenti maailmas kaasaatud kapitalist.

Riskikapitalifondide välja antud rahast läheb naiskaasutajaga ettevõtetele vaid ligi 20 protsenti. Eestis läheb naiskaasutajatega ja naissoost kaasutajatega ettevõtetele ligi 18 protsenti investeringutest proportsionaalselt nende hulga. Naissoost investeerimiskomiteede liikmeid on Baltikumi fondides vaid 9 protsenti ümber.

TRIIN PREEM
Swedbanki startup
segmenti juht

Tõhusamate ja kasumlikumate ettevõtete ja investeeringute sünniks on vaja rohkem mitmekesisust ja tasakaalu nii asutajate kui ka investorite hulgas. Praegu aga ei ole piisavalt naisi startupide ega riskikapitalifondide juhtkondades. Nagu näha, on mitmekesisuse aspektist selles sektoris vaid kehvi uudiseid: naisasutajatega startupidesse investeeritakse vähem ja ka asutajate endi hulgas on tunduvalt vähem naisi. Selleks, et naised julgeksid end iduettevõtluses proovile panna, on vaja rohkem eeskujusid, aga ka eestvedajaid, kes julgustaksid ja toetaksid.

Pööramaks kitsaskohale tähelepanu, olemaks osalejatele toeks ning kutsumaks üles vastutust võtma, nägigi sel aastal ilmalavagust manifest, millele andsin allkirja ka mina Swedbanki startup-segmenti juhina. Manifesti eestvedajate hulgas on asu-

● Selleks, et naised julgeksid end iduettevõtluses proovile panna, on vaja rohkem eeskujusid, aga ka eestvedajaid, kes julgustaksid ja toetaksid.

Sümbolid loevad ja seda eriti Putinile, kes on teinud nõukanostalgiaist vene identiteedi ühe nurgakivi. Üheks selliseks sümboliks on Venemaa võit Teises maailmasõjas ja teiseks Venemaa tuumarelvastus. Kui ukrainlased pole sissetungiga Kurski oblastisse Venemaa ees kartma löönud, pole asjad sada protsenti sarnased läänes. Lääs on küll mokaot-sast tervitanud ukrainlaste sissetungi, aga hirm Venemaa tuumalöögi ees jääb. Näiteks teisipäeval avaldas mõjukas briti ajaleht The Financial Times loo, kuidas Vene laevastik võib anda taktikalisi tuumalööke sügavale Lääne-Euroopasse. Et Venemaa arvates ei sõidi ta üksnes Ukraina, vaid terve NATO vastu, ei jäta lääs kindlasti tähele panemata ka tuumasõja võimalust.

Kurski oblasti sissetungi edu üheks võtmeks oli kindlasti üllatusmoment. Üllatus on sõdade ajaloo olnud alati olulisel kohal ja ukrainlased on seda hästi ära kasutanud. Edasine on spekulatsioon ja veidi vandenõuteooria, aga kas ukrainlased rääkisid äkki teadlikult, kui vähe neil on laskemoona ja kui napilt nad Venemaa rünnakutele vastu saavad? Sest sissetungi ja mingi ala hõivamiseks pidi neil olema laskemoon ja ka muu relvastus. Ja kindlalt paika pandud eesmärgid. Et siis ühelt poolt ajendas ukrainlaste murejutt länt pidevalt relvastust ja laskemoona Ukrainale juurde andma ja teiselt poolt uinutas Venemaad? Petmine sõjas on sama vana kui sõda ise ja olekski täiesti imestamapanev, kui Ukraina sõjas ei petetaks.

Ajalooliselt on vaenlase territooriumile tungimisel olnud mitu eesmärki. Esmalt muidugi vallutussoov, aga ka näiteks lahingutegevuse viimine vastase territooriumile nagu Vabadussõjas. Ukraina eesmärgiks ei saa olla ükski neist, seega peame ootama, et täpselt aru saada, mis on Kurski oblastisse tungimise taga.

Selleks, et startupide valdkond saaks tasakaalu, kutsutakse manifestis üles järgima lihtsaid ja muudes valdkondades nii harjumuspäraseid põhimõtteid. Asutades ettevõtet või riskikapitalifondi, veendu, et meeskond, aga ka juhtgrupp oleks sooliselt mitmekesine. Kui naiskandidaate napib, siis astu samme, et kutsuda naisi kandideerima. Juhi või värbajana võiksid üle vaadata, kas ettevõttes on naisi, kes vääriskid edutamist juhtivatele, otsustustasandi ametikohtadele. Et aga endalgi pilt selgemaks saaks, tasub süsteemselt koguda andmeid ettevõtte soolise tasakaalu ja muus osas mitmekesisuse kohta ning jälgida, et organisatsioonil lähtutaks igapäevaselt mitmekesisuse põhimõtetest.

Minu hinnangul mängivad naisel valikutes kaalukat rolli ka teised naised, kellest eeskujut võtta. Eesti startup-kogukonnas tegutsevad naisasutajad on avatud ja häälekad kogemusi jagama. Nemad on teerajajad, tõelised eeskujud ja inspiratsioon. Aga eeskujuks võib saada igatüki, kel jagub pealehakkamist ja peas küpsema hea idee.

Lääneranna gümnaasiumi suurim õppekoht saab olema Lihulas, kus käib koolis ligi 300 õpilast.

URMAS LAURI

● VIIS ÕPPEKOHTA

Lääneranna vallas alustab tööd uus kool

Esimesel septembril alustab Lääneranna valla uus kool – Lääneranna gümnaasium – kooliaasta avaaktustega Lihulas, Kõmsil ja Virtsus ning 2. septembril Koongas ja Varblas.

ANDRA KIRNA
andra@le.ee

Lääneranna valla koolide ühendamisest tekkinud Lääneranna gümnaasiumi suurim õppekoht on Lihulas. Seal õpivad lapsed alates esimesest klassist kuni põhikooli või gümnaasiumi lõpuni. Kõmsil, Koongas ja Varblas on kuueklassilised õppekohad ning Virtsu koolis neli klassi – nagu Lääneranna volikogu märtsi lõpul koolide liitmisel otsustas. „Saan kindlalt öelda, et ükski õpilane õpetamata ei jää ja iga klassi ees on õpetaja,” lubas praegu veel Lihula gümnaasiumi, 1. septembrist aga Lääneranna gümnaasiumi direktor Rasmus Lippur.

Kui mitme õpilasega kool tööd alustab, pole veel päris selge. Tavaliselt selgub õpilaste arv alles pärast õppeaasta algust, umbes 10. septembri paiku. „Täna

se seisuga on Lääneranna gümnaasiumis 390 õpilast, neist 298 Lihulas, 28 Kõmsil, 26 Varblas, 21 Koongas ja 17 Virtsus,” loetles Lippur. „Õpetajaid on meil 58,” lisas ta. „Kõigi ühinenud väikeste koolide õpetajad, kes seda soovisid, said direktori sõnul jätkata. „Päris kõik seda ei teinud,” nentis Lippur. Ka ei tulnud kõik väikeste koolide õpilased Lääneranna gümnaasiumi üle.

Otsused septembris

Lippuri sõnul on uue kooli loomine huvitav väljakutse. „Kõik on huvitav, sest viiest koolis peab igas mõttes kasvama üks. Kuidas seda teha nii, et kõik oleksid kaasatud... Tegemist tuleb palju, aga mina seda ei karda,” ütles ta.

Kuna uus kool alustab 1. septembrist, jäävad olulised otsused septembrisse. „Kohe septembri algul tuleb kokku esimene ühine õppenõukogu, sest paljud as-

jad on just õppenõukogu otsustada. Kiiresti tahame teha lastevanemate koosoleku ja valida kooli hoolekogu,” rääkis Lippur. Tema sõnul on kõigist väiksematest õppekohtadest kavas hoolekoku valida õpetajate ja lapsevanemate esindajad. Lippur lisas, et kui õppekoha lapsevanemad on huvitatud, saavad nad moodustada lapsevanemate kogu. „Meie tahame, et kõik saaksid osaleda kooli elus,” ütles direktor.

Lääneranna valla haridus-, kultuuri- ja sotsiaallosakonna juhataja Jane Metsa sõnul on kooli juhtkonnaga tihti ühiseid nõupidamisi. Ühe teemana, millega tuleb kindlasti tegeleda, nimetas Mets õpilaste transporti. „Lahendamiseks peaaegu personaalselt. Varbla ja Koonga ümbruses on palju hajali külasid, aga kõik lapsed peavad kooli saama,” sõnas ta.

Metsa nentis, et sugugi mitte kõik Varbla lapsed ei suundu Li-

hulasse Lääneranna gümnaasiumi. „Osa lähevad Tõstamaale. Mis on loomulik, kui öde-vend seal juba ees on. On muidugi ka lapsevanemaid, kelle otsust me veel ei tea. Ilmselt pole nad suutnud seda veel teha, aga paari päeva pärast peaks selgus suurem olema,” ütles Mets.

Ebakindlad vanemad

Koonga kooli senine direktor, septembrist Lääneranna gümnaasiumi Koonga õppekoha koordinaator Mare Paarasma juhtis tähelepanu, et tegureid lapse koolivaliku otsuse juures on palju. „Sõltub sellest, kus vanemad ise tööl käivad ja kuhu nad seotud on. Mõnel juhul on kaalukeeleks lapse huvikool Pärnus,” tõdes ta. Ka tema nimetas olulise teemana koolitransporti. „Seni oleme Koongas laste koolitranspordiga üpris rahul. Vald on seda korraldanud, sest meie

õpilased elavadki ju hajaasustuses,” lisas ta.

Monika Hale, kelle vanim laps käib Varbla koolis ja läheb nüüd 4. klassi, ütles, et lapsevanema vaatest on koolide ühinemine päris ärev protsess. „Varbla kooli lapsevanemad on üsna ebakindlad,” nentis ta.

Veel kolmapäeva hommikupoolikul ei leidnud Hale kinnitust külas kuulnud jutule, et Varbla kooli õppeaasta avaaktus toimub 2. septembril. Seda teatanud poster ilmus Lihula gümnaasiumi kodulehele alles varasel pärastlõunal. „Igal muutusel on koht ja aeg, aga praegu on sellega kaasa tulnud liiga suur ärevus ja teadmatus. Oleksin eeldanud, et meiega suheldakse rohkem. Ka ise pole eriti kusagil infot vaadata, endiste koolide kodulehtedel ei ole midagi muutunud ja uuel koolil seda ju polegi,” ütles Hale.

Martna osavallavanem lahkub ametist

Veidi üle aasta Martna osavaldala juhtinud Karl Kalamees paneb augusti lõpus ameti maha.

Kalamehe palve end osavallavanema ametist vabastada laekus Lääne-Nigula vallavalitsusele esmaspäeval. Lääne Elule ütles Kalamees, et lahkub, sest naaseb Eesti kaitseväge. „Vastavalt oma väljaõppele ja elukutsesele,” märkis Kalamees.

39aastane Kalamees on 2011. aastal lõpetanud kõrgema sõjakooli ja teeninud kümme aastat Amari lennubaasis. Tema viimane ametikoht oli staabi side-

Karl Kalamees. URMAS LAURI

ülem. 2021. aasta oktoobris vabastati kapteni auastmes Kalameesi teenistusest, sest kehtima hakkas vaktsineerimiskohustus.

Pärast reservi arvamist töötas ta küberturbe, raadioside, sisejulgeoleku ja riigikaitse valdkonnas tegutsedes Läti IT-ettevõttes Dan Communications. 2014. aastast elab Kalamees Martnas ja 2023. aasta juunis sai temast Martna osavallavanem.

„Kohalikus omavalitsuses töötamine on olnud väga põnev ja silmaringi avardav,” märkis Kalamees. „Saan olla ainult siiralt tänulik selle võimaluse ja usalduse eest.”

Lääne-Nigula vallavanem Janno Randmaa ütles Lääne Elule,

et Kalamehe lahkumisavaldus ei olnud päris ootamatu. „Sellest, et tal on kutsumus vana ameti peale, et tema kutsumus on kaitseväge, sellest ta on rääkinud, aga et nii ruttu...” ütles Randmaa.

Teisipäeval ei osanud Randmaa veel öelda, mis edasi saab. „Eks peame osavallakogus seda arutama. Inimeste leidmine ei ole sugugi lihtne,” märkis Randmaa. „Kui jätta kõrvale see, et meil on plaanis struktuurimuudatused, siis poolteise aasta pärast on valimised. Ka neljaks aastaks on inimeste keeruline leida,

poolteiseks aastaks veel keerulisem.”

Osavallavanema nagu ka vallavanema ametikoht on poliitiline ja valimiste järel pole kindel, kes ametisse saab. Peale selle on Lääne-Nigulas kavas kaotada osavallavanema ametikohad ja kaheksat osavaldala hakkaksid ohjama kaks piirkonnajuhti. „Neli pluss neli valda, põhjaserv ja lõunaserv,” ütles Randmaa. Millal struktuurimuudatus tehakse, pole veel kindlaks määratud. „Arutelud käivad,” sõnas Randmaa.

KAIE ILVES

● LÜHIDALT

Lääne-Nigula kaotab külaelukomisjoni

Lääne-Nigula volikogu tahab tänaasel istungil likvideerida volikogu külaelukomisjoni. „Põhipõhjus on see, et külaelukomisjon pole kolme aasta jooksul käima läinud, ütles Lääne-Nigula volikogu esimees Mikko Lõhmus (pildil).

Lõhmuse sõnul kipub külaelukomisjon ühest küljest dubleerima osavallakogusid ja teisest küljest teisi komisjone. „Oleme üritanud anda külaelukomisjonile uut rolli, et nad tegeleks turvalisuse, pääste ja kodanikukaitse küsimustega, aga see ei kõneta inimesi,” selgitas Lõhmus. Tema sõnul on viimasel ajal ka komisjoni kvorumiki kokkusaamisega probleeme olnud. „Nii ei ole sellel komisjonil mõtet.”

Külaelukomisjon loodi Lääne-Nigula volikogus esimese ühinemise järel 2014. aastal. „Siis ei olnud veel piirkondlikke kogusid,” ütles Lõhmus. Ta lisas, et komisjoni sisu leidmisega oli probleeme juba eelmise volikogu koosseisu ajal.

Kõik külaelukomisjoni liikmed osalevad juba ka teiste volikogu komisjonide töös.

Ülejäänud Lääne-Nigula volikogu komisjonid täidavad Lõhmuse sõnul oma rolli. „Osad saavad kokku tihedamini, osad harvem,” ütles ta.

Kaire Reiljan

Haapsalu sai Väikse viigi tee-ehituseks raha

Haapsalu linnavalitsus sai 176 500 eurot toetust, et ehitada välja Väikse viigi äärme ja viigi äärest Bürgermeistri holmile kulgev kergliiklustee. Tee-ehitus läheb maksma üle 252 000 euro, millest linna omaosalus on 75 650 eurot.

Haapsalu linna arenguspetsialisti Ülla Parase sõnul algab tee-ehitus järgmisel aastal, sest tänava enam ei jõua. Esmalt on vaja välja kuulutada hange ehitaja leidmiseks. Tee peab valmis olema tuleva aasta lõpuks.

Ehitatav 1,1 km pikkune kergliiklustee algab Väikse viigi ääres Lahe tänava äärest parklast ning kulgeb mööda praegugi viigi kaldal asuvat söelmetega kaetud kergliiklusteed. Parase sõnul saab see osa mustkatte.

Päris uus kergliiklustee ehitatakse aga Uus-Sadama ja Holmi kaldal ristmikust Bürgermeistri holmi asuva talisupluskohani. Parase ütles, et päris Bürgermeistri holmi tipuni polnud mõtet teed pikendada, sest seal pole elu-ega töökohati. „See ei ole turismimeede, vaid on mõeldud selleks, et siduda elukohti töökohtadega,” ütles Parase.

Lääne-Nigula volikogu esimees Mikko Lõhmus ütles, et Lääne-Nigula vald sel korral kergliiklusteede meedmetest raha ei küsinud. „See meede on selliste tingimustega, et meil oli praegu mõtetu küsida,” ütles Lõhmus. Ta lisas, et kuna valla eelarve on pingeline, tuleb esmalt lahendada haridusega seotud kitsaskohad ja lõpule viia Martna koolimaja renoveerimine. „Järgmise aasta sügisel tuleb uus voo, eks siis näeb, kas taotleme,” ütles Lõhmus.

Kaire Reiljan

Täpsustus

30. juuli Lääne Elu loos „Siilid tulid koju” on kirjas, et siilipoegi toideti piimaga. Loomapäästegrupi vabatahtlik Terje Parra täpsustas, et toitis siilipoegi spetsiaalse piimasegu ja titetoiduga. Parra paneb kõigile südamele, et siilidele ei antaks tavalist lehmapiima, sest see on neile ohtlik ja võib põhjustada isegi siililapse surma.

Andra Kirna

● TÄISKUUAEG

Haapsalu peab Valge Daami ajal sünnipäeva

Koos Valge Daami ilmumisega Haapsalu piiskopilinnuse kabeliaknale tähistab Haapsalu oma 745. sünnipäeva.

KAIRE REILJAN
Kaire@le.ee

Kuigi juba neljapäeva õhtul saavad haapsallased näha Valge Daami vabaõhuetenduse „Maila” kontrolltendust, saab tänavune Valge Daami aeg hoo sisse reedel ja kestab terve nädalavahetuse.

Haapsalu kultuurikeskuse direktori Gülnar Murumäe sõnul on tänavune Valge Daami aeg traditsiooniline, kuigi ei puudu ka üllatused ja uuendused.

Valge Daami aja kese nihkus juba mõni aasta tagasi Karja tänavalt promenaadile ja ka sel korral on suurem osa sündmuse seal. Reedel alustab promenaadil kauplemist üle saja laadakaupmehe. „Peamiselt on laadal käsitöölised,” ütles Murumägi.

Promenaadile on koondunud ka Valge Daami aja kultuuriprogramm. Laada ühes otsas Aafrika rannas on tantsulava, kus laupäeval ja pühapäeval astuvad üksteise järel üles kohalikud tantsijad võimlejad alates rahvatantsijatest ja lõpetades balletiga.

Kõlakojas kõlab muusika juba alates reede õhtust, kui kl 19 algab Haapsalu 745. sünnipäeva kontsert „Eesti ilu ja võlu”. Üles astuvad Marianne Leibur ja Lauri Saatpalu, kes koos Raimo Tafenu ansambliga on kaevunud eesti muusika varasale, et tuua sealt päevavalgele tuttavaid, kuid võibolla unustusse vajunud meloodiaid.

Laupäeval kuulab kõlakoja laval filmidest ja lastelavastustest tuttavat Ülo Vinteri muusikat Pritsu Brassi esituses ning paljudele kuulajatele juba amusest ajast tuttavad lood ja laulud kõlavad ka kontserdil „Kaunid hetked promenaadil”. Neid esitab Lihulast pärit ooperilaulja René Soom koos ansambliga.

„Noorte folki toome sel korral,” ütles Murumägi. Laupäeva õhtul tulevad kõlakoja lavale ansamblid Uurikad ja Lõotsanööbid. „Uurikad on väga hea energiaga ansambel,” ütles Murumägi. Lõotsanööbid on ansamblist Untsakad tuttava Margus Põldsepa juhendatavad noored muusikud: Lõotsavägilaste järelkasv.

Pühapäeval on kõlakoja lava kohalike muusikute päralt. Ka siis kõlavad pärimus- ja puhkpillimuusika ning rütmipillid.

Reede õhtul annab Haapsalu toomkirikus öökonserti Canzone. Sel korral tuleb taasetekandele juba veebruaris kõlanud rütmikas kava „Basilio”, kuhu on dirigendi Ulrika Graubergi sõnul lisatud mõned uued lood tänava juulis Saksamaal toimunud festivalilt.

Sadakond publiku ette tulevat lauljat üksnes ei laula, vaid laule saavad ka liikumine ja valguskujundus. „Basilio” on nime saanud Hispaania dirigendilt Basilio Astulezilt, kelle töötoas on Canzone osalenud kahele noortekoore festivalil Saksamaal.

Sel aastal on viimane võimalus näha vabaõhuetendust „Maila”.

ANDRA KIRNA

Mootorratturid toovad oma rattad näitusele.

2 X KAIRE REILJAN

Peetrikese tuurid ja öödisko

Valge Daami aja kavva alati kuulunud giidituurid on Murumäe sõnul sel aastal asendatud kahe temaatilise rongisõiduga. Esimesel on Peetrikese giidiks skulptor Roman Haavamäe tütar Helgi Daubare, kes elab juba aastakümneid Lätis Ventspilsis ja on Murumäe sõnul seal tegutsenud giidina.

Teisel rongisõidul viib Lääne Elu peatoimetaja ja samuti giidina tegutsev Kaire Reiljan huvilised Haapsalu ajakirjanduse radadele. Tänavu 35. sünnipäeva tähistava Lääne Elu ajaloos oluliste kohtade kõrval tuleb juttu ka teistest Haapsalus ilmunud väljaannetest.

Reede ja laupäeva õhtul saab pärast Valge Daami etenduse lõpu Rootsiturul diskotada. Reedel mängib muusikat Haapsalu linnapea Urmas Sukles, kes on sotsiaalmeedias kutsunud üles

inimesi teada andma lugudest, mis võiks kõlada.

Laupäeva õhtul valivad aga muusikat Valge Daami suveteatri liikmed. „Me püüame erinevalt linnapeast ise tantsija maitset ära tabada,” ütles suveteatri produtsent Anneli Aken. Ta lisas, et suveteatri seltskonnas on neid, kes päriselt diskorina tegutsuvad. „Mitte kunagi koolipeol, vaid ka praegu,” ütles ta. Aken lubas, et diskoõhtul mängitakse head muusikat eri stiilidena ja kuna Valge Daami vabaõhuetendused on pausideta toimunud 45 aastat, võib kuulda mõnda lugu ka kunagistest lavastustest. „Läbi aegade on lavastustes kõlanud head muusikat,” ütles Aken.

Viimased etendused

Sel aastal näeb linnuseõues mulu esietendunud Karel Rahu kirjutatud ja Kai Tarmula lavastatud vabaõhuetendust „Maila”, mille

le on muusika kirjutanud Peeter Särg. „Sel aastal on viimased etendused ja rohkem „Maila” lavastust ei näe,” ütles Aken. Tema sõnul on peategelased samad kui mullu: Maila rollis Anastasia Nevski, Manivald – Mati Hunt, Jonathan – Rasmus Kuslap, foogt – Kustav Rossar, Gregorius – Kristo Leier jt.

Kui näiteseltskond pärast aastast pausi taas kokku sai, ei tulnud Akna sõnul nullist alustada, vaid osatäitjatel oli mulusest lavastusest päris palju mees.

Veerandsada aastat Valge Daami vabaõhuetenduste produtsendiks olnud Aken ütles, et on nüüd otsustanud selle ameti maha panna. „Veerandsada aastat on piisav aeg, et mitte end kordama hakata,” ütles Aken. Ta lisas, et kuna tänapäeval annavad kõik välja raamatuid, mõlgub temalgi mõttes raamat Valge Daami vabaõhuetendustest.

„Saan ise ka aru, et see on tohutu töö, aga kui ma seda praegu ei tee, ei tee ma seda kunagi,” ütles Aken.

Mürisev laupäev

Laupäeval on Haapsalu lossiplats juba kolmandat aastat mootorrattaste päralt. Haapsalu motoklubi Müristaja presidendi Meelis Palmi sõnul on lossiplats reede õhtust autodele parkimiseks suletud, sest laupäeval peavad sinna parkima mahtuma Valge Daami Bike sõule saabuvad mootorrattad. „Eelmisel aastal hakkas lossiplats juba kitsaks jääma,” ütles Palm.

Raekoja ees pargis on mootorrattaste näitus. Kui palju rattaid näitusele tuleb, selgub päeva jooksul, kuid Palmi sõnul on neid tavaliselt 40 ringis ning eestlaste kõrval on osalejaid oodata Lätist, Leedust ja Soomest. „Näitusel on palju kunstiteoseid ja põnevaid värvilahendusi,” ütles

Palm. Näitusel on esindatud ka vanad rattad.

Näituserataste seast valitakse nelja kategooria parimad, lisaks on auhind parimat värvi rattale, selgitatakse välja publiku lemmik ja žürii valib üldvõitja. Näitus algab keskpäeval ja parimad hõigatakse välja kl 16.

Lossiplatsilt suunduvad mootorratturid Sadama tänavale motoklubi Müristaja õuele, kus hakkab kõlama rokkmuusika. Palmi sõnul on õhtusele „Valge Daami Rockile” teretunud kõik huvilised.

„Muusikavalik on rock'n'rollist pungi ja metalini,” ütles Palm. Peaesineja on vana tuttav JM-KE. Palmi sõnul teised kaks Eesti bändi ja üks Läti bänd nii tuntud ei ole. „Aga kõigil varasemal kontsertidel on publik saanud ägedate bändide näol üllatuse osaliseks,” ütles Palm.

Pitsiline pühapäev

Pühapäeval kogunevad käsitööhuvilised Haapsalu pitsikeskusesse, et pidada pitsipäeva. Pitsikeskuse eestvedaja Mirje Simsi sõnul algab pitsipäev 2025. aasta kalendri esitlusega. Käsitöönaisel on tava anda üle aasta välja oma kalendrit. „Üle aasta sellepärast, et vahepeal saaks ka mõni muu kalender seinal olla,” ütles Sims.

Tänavuse kalendri teema on muinasjutuline Haapsalu. Simsi sõnul ei tähenda see, et salikudujatel oleks mustreid kududes mees mõlkunud mõni muinasjutt, vaid et kalendrit välja andev Saara kirjastus pani kalendri muinasjutu võtmes kokku. Kalendrisse pääsenud tosin muustrit valisid käsitööselti liikmed hääletuse teel.

Simsi sõnul on pitsipäeva ülesehitus traditsiooniline. „Lähtume traditsioonidest, sest traditsioonid annavad tuge,” ütles ta.

Pühapäeva keskpäeval demonstreerivad pitsikeskuse õuel kudumeid nii käsitööselti liikmed kui ka teised käsitööhuvilised. Simsi sõnul on oma lootud lubanud näitama tulla Haapsalu kutsehariduskeskuse õpilased, aga oodatud on ka kõik teised käsitööhuvilised. „Kõik, kellel on enda tehtud pitsiline riie-tuse seljas, saavad püüenele,” lubas Sims.

Traditsioonilisel kudumisvõistlusel saavad kõik panna proovile oma pitsikudumiskuse. Simsi sõnul võisteldakse kahes kategoorias: tublid pingutajad ja pärjatud edasijõudnud. Viimases kategoorias võistlevad varasemate kudumisvõistluste võitjad. Simsi sõnul on tänavuse võistluse erisus see, et tasuda tuleb ka viieeurone osavõtumaks. „Esiteks on võistluse korraldamine seotud kuludega ja teiseks motiveerib see ehk rohkem. Me ei taha võistleva neid, kes juba pärast paari rida töö kõrval viskavad,” selgitas Sims.

Nagu ikka on pitsipäeval kohvik, loterii, lastenurk, avatud on lõngakast ning saab käsitööraamatuid ja -ajakirju.

MÄNGULISED MAJAD

Ilus näitus „koledatest” majadest

Arhitektuurinäitusele „Vaprad ja ilusad” Haapsalu kultuurikeskuses on jõudnud lood majadest, mida paljud peavad imelikeks ning mille hulgast paljusid ei jõutudki kunagi päris valmis ehitada.

ANDRA KIRNA
andra@le.ee

Näituse koostanud kunstiteadlane Triin Reidla uuris 1980.-90. aastate arhitektuuriperioodi juba oma bakalaureusetöös ja 2020. aastal Eesti kunstiakadeemias kaitsitud magistratöös „Nii kole maja! Postmodernistlikud elamud ja nende väärtustamise problemaatika”.

„Ikka veel on huvitav,” ütles Reidla teemavaliku kohta. Ta lisas aga, et suhtumine selle perioodi ehitistesse – koledad majad – on tema meelest viimasel ajal juba muutumas.

Nõukaperioodi eramajade suurus oli Reidla sõnul tolaeagsete seadustega piiratud. „Pärast Teist maailmasõda oli algul eramaja maksimumsuuruseks 90 m², hiljem, 80ndatel juba 130 m². „Mõnevõrra suurem maja lubati ehitada eriti olulistel ja teenekatel isikutel,” ütles ta.

Ehitati väga kaua

Ehitama pandi nõukogude inimesed tüüpprojektide järgi. „Kui nende juures esines suuremaid või väiksemaid muudatusi,” rääkis Reidla. Individuaalprojektid olid tema sõnul varasemal ajal pigem erakordsed, kuid 1980ndatel aastatel tekkis võimalus tellida ise projekt arhitektilt ja ehitada just oma soovide järgi.

Maja ehitamine oli sel ajal väga kalline ja ehitati enamasti ikka ise, kuigi sel viisil ehitades kestis ehitus väga kaua. „Raske on isegi määrata, millal maja valmis sai. Pooleliolevasse majja koliti sisse ja ehitati seda jõudumööda edasi,” ütles Reidla. See tõi tema sõnul sageli kaugenemise esialgselt projektist – kas muutusid elanike vajadused või võimalused. Suurele perele mõeldud maja võis valmis saada alles siis, kui lapsed välja kolinud ja omanikud vanad.

Mõned majaomanikud tunnistasid Reidlale, et püüdsid järgida autori kavandatut, kuid sageli polnud see võimalik.

Sageli pandi pooleliolevad majad ka müüki. „Omaniku vahe-

Ka näituse „Vaprad ja ilusad” kujundus meenutab 1980ndaid, mil projekteeritud majadest see räägib.

ANDRA KIRNA

tumine oli tõeline loterii,” ütles Reidla. Tema sõnul on väga teadlikke omanikke, nagu Tallinnas Sihi tänaval asuva arhitekt Schultsi maja uus omanik. „Vahel näeme alles nüüd, kui majad on algselt projektist arvestades lõpetatud, millistena need kunagi olid mõeldud,” rääkis kunstiteadlane.

Reidla sõnul on neidki, kes kõhkluseta maja oma vajaduste järgi ümber ehitavad. „Seda ei saa ka pahaks panna, sest postmodernistlikest eramajadest pole Eestis ükski tunnustatud kultuurimälestiseks ega moodustatud nendest miljööalaseid,” rääkis Reidla. Ümberehitamise tingis kasvõi see, et muutusid olud, inimeste ettekujutus oma ruumivajadusest ja samuti kütusehinnad. Hakati rääkima ökoloogilisest jalajäljest.

„Nõukaaja viimaste aastate majadel on suured abiruumid ja trepid ning arvukalt vahekorru-seid osalt sellepärast, et ka tubade pindala oli normeeritud. Nii sai suurema maja just suurte abiruumide abil,” selgitas Reidla.

Arhitektid räägivad

Kas postmodernistlikud eramud ongi nii koledad, kui Reidla magistratöös pealkiri väidab endale peaks või saaks hoida neid algupärasena? „See on keeruline. Algupärase ehitusmaterjali kvaliteet ja vahel välimuski oli päris kehv. Väga palju kasutatud siliikaatellise kvaliteet oli kõikuv ja juurde seda Eestis enam ei toodeta,” nentis Reidla.

Ta rõhutas, et need majad on milleski ometi olulised ja tähelepanuväärsed. „Need on viima-

sed, mille ehitasid valdavas enamuses valmis omanikud ise,” sõnas Reidla.

Näituse ühe olulise osa moodustavad Reidla videointervjuud arhitektide ja majaomanikega. Vaatajale räägivad oma lugusid Kuressaare linnaarhitekt Lilian Hansar ja arhitekt Jaak Huimerind, kes projekteeris Ilmandu küla kõige suurema maja. Arhitekt Aivo Schults räägib endale elamu projekteerimisest ja ehitamisest Rahumäele Sihi tänava algusesse ning sõna saab ka maja uus omanik Ülari Niinemägi. Gled-Airiin Saarso räägib majast, mille vanemad otustasid talle Tallinna Lootuse tänavale ehitada, valides arhitektiks Raine Karbi.

„On tore, et Haapsalus on näitus eksponeeritud Ado Eigi pro-

jektide kultuurikeskuses. Eigi on ka paljude postmodernistlike eramute autor,” ütles näituse koostaja. Ta tõi sama perioodi stiilsemate näidetena Haapsalus esile väikese majadegrupi Väike-Liiva ja Öhtu kalda tänaval, Ploomi tänava ridamaja Uuemõisas ja Männi tänava huvitavad postmodernistlikud eramud.

1970. aastate keskepaigast alates jõudis Eesti arhitektuuri postmodernistlik esteetika ja kujunes järgmise kümnendi iseloomulikuks stiiliks. Uus, mänglev stiil vastandus varasemale ja rõhutas rohkem arhitekti kui kunstniku rolli.

Triin Reidla koostatud näitus „Vaprad ja ilusad. Eesti eramuarhitektuur 1980. aastatel” on kultuurikeskuses vaadata 5. septembrini.

Jalukse simman oli tõeline külapidu oma parimas kastmes

Jalukse laupäeval peetud harjumuspärane simman läks täismajale, sest 70 elanikuga küla peol oli kohal umbes 150 suurt ja väikest Jalukse elanikku, naabrit, külalist ja fänni, kes tulid peole mõnusalt aega veetma.

„Milline number!” kommenteeris simmani üks eestvedajaist, Jalukse külaseltsi juhataja liige Janne Rau.

Harjumuspäraseks võib seda külapidu nimetada aga sellepärast, et kui üks kord on juhust, kaks korda on juhuste kokkusattumine, siis kolm korda on juba harjumus. Ja harjumuspärane on seegi, et simmanile tuleb kohale nii palju rahvast. Umbes 150 külalist oli peol ka esimesel kahel aastal.

„Nüüd, kui esimesed kokkuvõtted tehtud, võib öelda, et igas mõttes õnnestunud pidu ja läheme ikka ajas järjest paremaks!” tões Rau oma sotsiaalmeediapostituses.

Löötsamuusika tõi Jalukse simmanile 150 inimest.

JANNE RAU

Pidu oligi üldjoontes selline, mida korraldajad ootasid. „Pidu kestab nii kaua, kuni viimane unine magama läheb, aga vähemalt päikesetõusuini,” oli Rau juba enne pidu kindel.

„Sai nalja, mängida, lobiseda, tantsu lüüa ja kõike muud. Nii

nagu lubatud sai, kestis pidu varajaste hommikutundideni ja viimased lahkusid esimeste valguskiirtega,” tões Rau peo lõppemalt päikesetõusuini.

Kuigi Rau on simmani üks eestvedajaist, ei haara ta kõiki

loorbereid endale. „Selline pidu ei saa iialgi korraldatud üksi!” nentis Aaviku talu perenaine Rau.

Tänuõnu jagus tal igale külalisele, kes peole tuli. „Aitäh, et toetasite meie külaseltsi ja tegemisi oma panusega piletit ostes ja kohvikus. Te olete need, kes annavad energiat teha pidu ka järgmine kord. Teie olete need, kes meie peo panid elama ja tegid selle tõeliselt vingeks!” kuulutas Rau.

Korraldajad tänasid U-Bandi mõnusa tantsumuusika eest. „Juba teist aastat järjest mängisid nad meie peol. Varsti saab öelda, et Jalukse isiklik peobänd,” nentis Rau. Tänuõnu jagus ka karmoskamängijatele, kes peo alguses mõnusat meeleolumuusikat mängisid. „Aitäh, Eugen Kajak, tänu sulle kestis meie pidu mõnusa muusika saatel varajaste hommikutundideni!” tõi Rau esile veel ühe peo õnnestumise tagaja.

Tööta eest sai kiita Treimanni talu noorperenaine Anna-Liisa Treimann ehk Emotsioonimeister. „Erakordselt vingi oli see, et enamik lilled meisterdajaid olid mehed! Kõik said suurepäraselt hakkama ja hoidke silmad lahti – kindlasti saab lilleilu teha ka tulevikus,” tões Rau.

Tänamata ei jäänud ka lastega tegelejad. „Ja muidugi erakordne tänu, kummardus ja kogu au kuulub korraldustiimile, kes on lihtsalt suurepäraselt inimesed, naabrid ja sõbrad,” patutas Rau ka ülejäänud korraldustiimile õlale.

„Jalukse küla on elu sisse saanud just seetõttu, et ühine kambavaim on tugev ja kannab kaugale,” on Aaviku perenaine kindel. „Olen ennegi öelnud ja usun siiralt – ükski võib jõuda kiiresti, aga koos jõuab kaugemale!” Selles, et simman toimub ka järgmisel aastal, pole ilmselt kahtlustki. URMAS LAURI

LÜHIDALT

Lihulas võtavad mõõtu spordiveteranid ja vallaametnikud.

Laupäeval toimub juba viiendat aastat Lihulas kohalike spordiveteranide jalgpalli sõpruskohtumine. Sellel aastal tähistab aga ürituse ellukutsuja Lõuna-Läänemaa jalgpalliklubi 30. tegevusaastat ja seetõttu on ka juubeliaasta üks suuremaid üritusi eriline.

Juubelimängul astub laupäeval kell 18 spordisangaritele jalgpallimängus vastu Lääneranna vallaalitsuse võistkond.

Veteranide tiimis näeb palju endisi sporditähti, kes tõi aastakümneid tagasi Lõuna-Läänemaa au ja kuulsust. Näiteks endine kergejõustikutäht ja nüüdne Eesti veteranide korvpallimeister Gert Oosim, Argo Mõtt, Rivo Raudkivi, Tarmo Kaus ja paljud teised on nimeid, kellele piirkonna sport omal ajal tugines. Veteranide tiimi särigi tõmbab teist aastat järjest selga JK Vapruse peatreener, endine Eesti koondislane Igor Prins.

Lääneranna vallaalitsus tuleb aga veteranidele vastu oma hetke ilmselt parimas rivistuses. Väljakule jooksevad vallavanem Ingvar Saare, volikogu liige, endine jalgpallur Raul Oberschneider, maastikuvõidula maailmameister Aare Lauren ja mitmed teised.

Mängu kohtunikuks on Eesti jalgpalliliidu president Aivar Pohlak. Mõlema meeskonna treeneriks on aga samalt väljakult jalgpalluriks sirgunud Rocco Mõtt. Töötavad puhvetid, vaheajal toimuvad mitmed mängud pealtvaatajatele.

Pärast jalgpallikohtumist annab vägeva staadionikontserdi legendaarne ansambel Propeller. Üritus on tasuta, kuid kohapeal on võimalus toetada Lõuna-Läänemaa JK noortetööd.

Väravad avatakse kell 17 ja korraldajad soovivad võimalusel kohale tulla jalgsi, Ristiku tänavalt poolsest küljest.

Jaanus Getreu

Haapsalu purjetajad olid EM-il edukad

Haapsalu Draakon jahiklassi purjetajad tulid Pärnus peetud Euroopa meistrivõistlustel 55 meeskonna seas 16. kohale.

Draakon klassi purjetamise üks eripära on, et kõik paadid on ühesuguse kerega.

Augusti alguses peeti Pärnus esmalt Eesti meistrivõistlust, kus vabariigi parima tiitli võistles 33 meeskonda kaheksast riigist.

Haapsalu jahtklubi meeskond koosseisus kapten Argo Vooremaa, Erki Teras ja Joonas Kiisler, saavutas jahil nimega Shin Kan Sen 13. koha.

Eesti meistrivõistlused olid heaks soojenduseks Pärnus alanud Draakon klassi Euroopa meistrivõistlustele, kus osales 55 meeskonda 15st riigist. Kaugemad tulijad olid Hongkongist ja USAst.

Võistluse tase oli ülikõrge, sest kohal olid endised olümpiasportlased (kuulus see klass ju kunagi OM kavasse) ja valitsev maailmameister. Lisaks Inglismaa kuningapere jaht Bluebottle, millega kunagi kuninganna Elizabeth ja prints Philip isiklikult võistles käisid.

Haapsallased lõpetasid EM-i parimate eestlastena 16. kohal.

Kapten Argo Vooremaa ütles ERR-ile, et on meeskonna saavutusega väga rahul. „Me tulime siia natuke väiksemate lootustega,” ütles Vooremaa. „Lootsime esimese poole hulka sõita. Lõpetada nii kõrge kohal – olemine ikka väga rahul. Katsusime enda jaoks kõig väga lihtsad asjad õigesti teha ja leida vaba tuult. See õnnestus paremini ja ees on alati lihtsam sõita kui kuskil taga.”

Kai Kallas
Jahtklubi Dago

JÄRJEJUTT

Kolm püha õhtusöömaaega

Kuidas kõik tegelikult oli? Esiaja salaajalugu

OLEV REMSU

Nii jäi aupõmmutamane katki, aga sellest oli loodushoidlikku kasu. Nimelt oli neljateistkümnendal lasul kivikamakaga pihta saanud karu Perkonsi jalg, ott jäi-gi tükki aega käppa imema ning seetõttu teda sel hooajal ükski emakarü ei tahtnud – filantroope on karude hulgas kasinalt –, ja loomulikult tekib iseenesest küsimus, kes oli niisuguses saatuselöögis süüdi?

Kuulnud sissetormaja me-nüüeelitusest, käskis Huvameel esileedit Tuult:

„Tee neile õhtusöögiks jõhvikaleem põdralihaga! Ma olen neid Novgorodis näinud, nad on niisugused veidrikud, et tahavad pidulikult roaks suppi.“

„Kiku, kiku, kiku,“ tõlkis Nevski soovi bogdogeegen Bogdo, kes oli ikka viimase peal po-lüglott, valdas varbolatki.

„Hammas, hammas, hammas,“ pani ümber Henricus de Lettis, kes hoidis kõrgimat ja ofit-siaalsemat joont.

Tõesti, tõesti, vabariiklasest suurvärssti Aleksander Nevski nä-gu oli ebadiplomaatilisel ponsu-nud prunti ja torri, prunt ise oli müraka tomati suurune ning pun-nas ka kui tomat.

Imesid juhtub lausa meie sil-me all.

Seletage mulle, palun, kuidas teadis valu võtta tomati kuju ja värvi, kui selle vilja töid hispaan-lased Euroopasse alles paar sa-jandit hiljem?

Kas tõesti eksisteerib mingi ülemaailmne telepaatiline in-fokett? Igatahes tõdeme taas, et elu kui niisugune on kauni-kesti müstiline.

„Pool värsstiriiki hambara-vi eest,“ lubas Nevski heldelt, suurvärssti habemesse nirisid piinapisarad.

Nevski ei valetanud, ta kavat-ses hambatohtreile muistendiks pakkuda poolt NFV-d.

„Saame hakkama, hüvas-ti saame,“ sõnas peakuningas Huvameel sõbralikult. „Tüh-ja sellest poolest värsstiriigist, meil on tasuta arstiabi. Unne-perwe, sina!“

„Just nii!“ viskas hambaku-ningas Unneperwe kulpi ning juhtis novgorodlase istuma kä-miskännule, võttis siis käte kivist, haabjakujulise, äsja lihvi-tud venekirve, käsutas patsiendi suu pärani ning kokkas siis au-liku suurvärssti kahe kuldliku vahele loomuliku hamba pihta nii täpselt, et kirve terav ots ei puudutanudki ei iget ega kõr-valhambaid.

„Tänan, oo, suur jumal, ma tänan sind!“ tänas Nevski, kelle valu jäi paugult palju vähemaks.

„Kuningas olen ma juba sün-dimisest saati, nüüd hakkasin vahelduseks ka jumalaks,“ muhe-les Unneperwe.

„Ja veel suureks!“ imetles Ute-meele.

„See on dentismikunsti kõrg-tasel!“ avaldas tunnustust pilku-püüdvä ninahabemega Junus.

„Meil Karakorumis on ham-baarst, kes puhub haige ham-ba suust välja. Üks lõõts, ja asi ants.“

„Ikka valutab. Natukene. Mida ma tegema pean?“ küsis Nevski. „Lennutama hamba üle lin-nusemüüri, mida kõrgemalt ja mida kaugemale, seda pa-rem terveisele,“ juhendas Arp llulemb.

Nõnda Nevski tegigi, süli-tas luutüki kaunis kaares müü-ri taha.

Olgu ettetõttavalt öeldud, et suurvärssti hammast tuli paari nädala pärast imetlema esi-mene selle kevade kägu, ni-mega Laima – saatusekuuluta-ja –, toksis seda uudishimuli-kult, nagu ta oli toksinud ham-baid müüri ümber varasemal-gi aastail.

Ja taas tõdes tark lind – ilmas leidub ikka absoluutselt mõtte-tuid asju, mis ei kõlba süüa ega juua, ja hirmus palju on neid rääkivail kahejalgseil.

Kõik varbokat manasid ette lahke tere-tulemast-não, seda te-gi ka vasikasuurune Herr.

Suruti kätt, kallistamisest var-bokad siiski tõrkusid, külalised ei käinud sellega ka eriti peale.

Nevski aga nullis lahti valitse-misõiguse bumaaga ja pöördus Huvameele poole:

„Vaadake, siin on minu jar-lökk, ma olen ikkagi ametlik isik koos kõigeaga, mis sellega kaas-neb. Mina olen Rjurikovits. Rju tähendab skandinaavia keeles aus, rik tähendab võimas. Ma olen võimas aumees. Ma olen aus võimumees!“

Huvameel uudistas kuut pak-su templijälge ja poolt tosinat al-kiirju dokumendil. Tempild löh-nasid, pookstavid olid imelikult kirjas, ei tähed ega ruumid.

„Need on mongoli keeles, mit-te mõnes turakas venes. Venema-ong on Kuldhord, Kuldhord ongi Venemaa,“ seletas Nevski. „Kui te soovite rääkida Peetru-se või Paulusega või kõigi teis-te apostlitega, siis rääkige minu-ga. Ma olen apostlitega võrdne.“

„Väga kena teist,“ ütles Hüva-meel. „Mulle meeldib võrdsus. Põhjendatud võrdsus.“

Järgneb

• „Kuningas olen ma juba sündimisest saati, nüüd hakkasin vahelduseks ka jumalaks,“ muheles Unneperwe.

ARRIVA OÜ

JÄME MALK, KAIGAS	TUNTUD KOOLJUHT	NIISKUST ARMATAV TAIM	HAPNIK	↓	JOOGINÕU	ENDISAEGNE VEDELIKU-MÕOT	KOOS-KAAS-	SIHTASUTUS	SÕNADETA LAULUJORU	MITTE RAHAS
TUBAKALIK				○			LINN USA-S			
... OKS (BALERIIN)			KÄTT SIRUTAMA ÜLEMINEK	○						
KIHUTAMA				○				ITAALIA MAAKOOD PÄEV TAGASI		
RAVIMTAIM				○		POPULAAR-SUS EESTI VUTI-TREENER (IN+NIMI)				
RAADIUS	JÄRV LÄÄNE-VIRUMAAL VAATEMÄNG (INGL)			○					T NAABER OOS, KOOBAS	
VIKATIMEES				○	VEEGA SEOTUD AMET ÜHTLASI					
VAREM				○			PRIVAATNE			
KAUNISTUS				○			PINDALA-ÜHIK			
NORRA KROON			PAPAGOI JÕGI ŠVEITSIS	○				GAUSS KESKPAIKU		
LOE (MER.)			NUNNU LELU	○						SOPRAN
ELEKTRON-	HOONE JANT, KOMET			○		REENIUM HIRMU-VALITSEJA				TALU MEELEST MINEMINE
HILJEM				○			SUVI (MURDES)			
TUHM				○			TIMPAN			
ÕLI- JA KIUTAIM				○	TERVENISTI RAADIUM					
KEHAOSA			VIHASEGUNE NÄRVILISUS KÜBE	○						
AUHINNATU				○				SAARESTIK KALA		
TEKIILATAIM				○	KERGE SÜSTSAAN ARSEEN					
VIIGILINE				○	EESTI FILMI-REŽISSÖÖR (EESN+N) URAAK					
SOMNO-LENTSUS				○		HÄDA, NUHTLUS				

KUHU MINNA

• KINO

Haapsalu kultuurikeskuses: „Harold ja völukriit“ – 15. augustil kl 15.

„Borderlands: salapärase reliikvia“ – 15. augustil kl 17.

„Vallatud käpad: kadunud lemmikloomad“ – 16. augustil kl 15, 17. augustil kl 11, 21.–22. augustil kl 17.

„Tulnukas: Romulus“ – 16. augustil kl 17, 17. augustil kl 13, 21.–22. augustil kl 19, 23. augustil kl 17.

• KONTSERT

Haapsalu toomkirikus: 16. augustil kl 23.45 Canzone öö-kontsert „Basilioga“. Pilet 10 € eelmüügis Piletikeskuses ja kultuurikeskuse kassas, 15 € kohapeal.

• TEATER

24. augustil kell 19 Kirimäe Rahvamõisas etendub Tammsaare Teatri lavastus „Naine, kes kõndis paljajalu kividel“ – muhedalt morbiidne komöödia.

Haapsalu linnuses: 16.–18. augustil kl 22 Valge Daami vabaõhulavastus „Maila“. Pilet 15. augustini 22/17 €, etenduste päevadel 28/22 € Piletikeskuses.

• VALGE DAAMI AEG

16.–18. augustil. Vaata kava: www.valgedaam.ee.

• VALGE DAAMI ERITUURID. PEETRIKE NÄITAB HAAP-SALUT

17. augustil algusega raudteeja-ma juurest: Kl 13 skulptor Roman Haavamäe radadel. Giid Helgi Daubare, Haava-mäe tütar. Kl 15 Haapsalu ajakirjanduse radadel. Giid Kaire Reiljan, Lääne Elu peatoimetaja. Piletid 5.90 eelmüügis Piletikeskuses, kohapeal 8 €.

• MUUSEUMID

Haapsalu linnuse muuseum E-P 10–18. linnus.salm.ee.

Iloni Imedemaa teemakeskus E-P 11–18. www.salm.ee.

Haapsalu raekoda K-P 11–18. www.salm.ee.

Raudtee- ja sidemuuseum K-P 11–17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa muuseum (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula): K-P 11–17. www.salm.ee.

Rannarootsi muuseum (Sadama 32, Haapsalu): T-L kl 10–18, P ja E kl 10–16. www.aiboland.ee.

Rõude muuseum avatud reedel ja laupäeval kell 12–16, muul ajal ette teatades roudemuuseum@gmail.com või telefonil 5683 1203, Maie.

Lihula muuseum on avatud 1. mai – 30. september T–L kl 10–17. Tel 509 9663. E-post: lihulamuuseum@laaneranna.ee.

Hanila muuseum: ekskursioonid etteteatamisega. Tel 509 9663. E-post: hanilamuuseum@laaneranna.ee.

• NÄITUSED

Keskraamatukogus (Posti 3): trepialgusel seintel Rahvusharhiivi näitus „Iseseisvuse taastamine 1991“. Raamatuvitriinide näitus pühenda-tud Eesti taasiseisvumisele. Laenus- ja lugemisaali vitriinides näitusel flamenko-nukud tantsustuudio Duende kogust.

Lasteraamatukogus (Wiedemanni 11): Tartu tantsu-studio Duende flamenko-nukkude näitus 30. septembrini.

Haapsalu linnagaleriis (K-P 12–18): Mart Vainre „Paintman: maalimasina sünd ja tema ootamatu vaenlane“ 1. septembrini.

Haapsalu kultuurikeskuses (K-P 12–18): „Vaprad ja ilusad. Eesti eramuarhitektuur 1980. aastatel“ 5. septembrini.

Haapsalu kunstikoolis (Jaani 2): majagaleriis: Haapsalu Fotoklubi fotonäitus „Lille ilu“ avatud 25. augustini. Hoovigaleriis Tiina Ojaste maalinäitus „Silmapiiril“ avatud 18. augustini. Keldrigaleriis: Larissa Ulmi näitus „MÜSTIKA“ avatud 14. septembrini.

Haapsalu kunstiprojekt „Kogukonna Valge Daami kunsti-projekti“ tulemusena valminud vabaõhunäitus „KAHEKSA VALGET DAAMI“ Piiskoplinnuse esisel par-

gialal (Lossiplats 3) avatud kuni 18. augustini. Galeriid avatud K–P 12–18, al 1. septembrist T–R 14–18, L 12–16.

Lihula muuseumis „Visandeid baltisaksa kultuuriloost“, „Eveline von Maydell. Käärilõiked“. Näitus avatud 30. septembrini.

Asuküla raamatukogus (Mägari küla) T–K 10–18, N 10–16, R 9–15. Iga kuu 2. ja 4. laupäeval 9–15. Riin Palloni maalinäitus „Tuultele avatud“.

Kullamaa kultuurimaja galeriis näitusel: „Kullamaa Muusika Selts – 140“ ja „Kullamaa Carl August Tantoni orel 170“.

Ants Laikmaa muuseumis (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula): K–P kl 11–17 Tuuli Reinsoo installatsioon „Aino Maria tuli koju!“, sissepääs muuseumipiletiga www.salm.ee. Näitus jääb avatuks kuni 29. septembrini.

Vormsi rahvamajas: Tõnu Seilenthali fotonäitus „Mune veelinnupesast“. Külastus ette teatades tel 513 7185.

Kui Sul on probleem või pole oma muret kellegagi jagada, on Sul võimalus abi saada

LÄÄNEMAA KRIISIABIKESKUSEST

Psiühholoogiline nõustamine
515 9572 / 5560 2367

Esmatasandi
psiühholoogiline kriisiabi
(eesti k) - 5671 4273
Esmatasandi
psiühholoogiline kriisiabi
(vene k) - 552 0094

Nõustamine toimub telefoni
teel, veebis või asukoht
kokkuleppel nõustajaga,
sh Kastani 7, Haapsalu.

Täpsem teave
laanemaakriisiabikeskus.
weebly.com/

MÜÜK

Taebla mesinik Männikul müüb mett igal neljapäeval 12–14. Haapsallu toob kohale. Hind 6 eurot kilo. Info tel 5691 7690.

PUIT

Müüa küttepuid koos veoga. Info 5687 3966, timberexpert@online.ee.

Müüa kuiva, toorest ja metsakuiva puud, transport. Tel 505 5203.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Vedu hinnas. Müüa kuiva ja märga küttepuid. Pikkus vastavalt soovile. Tel 5666 0431.

Müüa 3meetrist küttepuid: must lepp, hall lepp, kask koos kohaletoomisega, miinimumkogus 15 tihumeetrit. Lisainfo tel 5829 3564.

Otse tootjalt: puitbrikett al 23.-, turbabrikett al 210.-, Premium pellet 6–8 mm al 240.-, kivisüsi, kask 30 cm 40 l al 4.- ja klotsid al 2.50. Kütteladu24, tel 506 8501.

Müüa küttepuid (30 cm). Hind alates 60.- mm. Tel 5342 1344.

KINNISVARA

Müüa Taebla keskuses kõigi mugavustega 3toaline heas seisukorras soe ja hubane korter koos mööbliga. Hind mõistlik. Info 479 5330.

TEENUS

Paigaldame tänavakivi Haapsalus ja Läänemaal. Võta julgelt ühendust ja leiame kõigile küsimustele lahendused. Tel 5632 7955 või dekkanehitus@gmail.com.

Korstnapühkimisteenus ja tõmbe-probleemide lahendamine. Korstnapitside ehitus ja remont. Tel 5342 2642.

Ohtlike puude raie, võsaloikus ja kruntide puhastus võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373, Randy.

Viin ära vanarauda, oksi, ehitusp-rahti, mööblit jm. Teen lammutus- ja ehitustööd, puude langetamine ja muud tööd. Tel 5802 9660.

Võtame vastu üleliigsed raamatud. Tuleme ise järele. 5615 5175.

Rakkekaevude kaevamine, puhastamine ja remont. 557 4792.

TÖÖPAKKUMINE

RESA OÜ PAKUB TÖÖD E HITUSTÖÖLISELE!

Pakume tööd tublidele ja kohusetundlikele ehitustöölisele, kellel eelnev töökogemus, antud ametikohal. Oskama peab ülddehitud (müüri ladumine, armeerimistööd, kergeinte ehitamine, fassaaditööd, avatäidete paigaldamine jne). Oluline on eesti keele oskus ja B-kategooria juhiloa olemasolu.

Kui oled huvitatud, saada oma CV resa@resa.ee, või võta ühendust 5666 0149.

Toimetused kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Toimetused avatud E-R 8.00-16.30

Reklaamisoovid: reklaam@le.ee

Kuulutused, teated: le@le.ee

Üldinfo: info@le.ee

OLULISED TELEFONINUMBRID

Kiirabi, politsei, päästeamet	112
Perearsti nõuandetelefon	1220
Läänemaa haigla registratuur	472 5800
Usaldustelefon	126
Lasteabitelefon	116 111
Läänemaa naiste tugikeskus	504 2300
Maanteeinfo	1247
Haapsalu linnavalitsus	472 5300
Haapsalu veevärk operatiivinfo	473 5013
näitude teatamine	473 5016
Imatra Elekter, rikketelefon	715 0188

HOOLI RASKUSTESSE SATTUNUD PEREDEST!

Läänemaa Abikassa ootab heade inimeste ja organisatsioonide annetusi, et toetada raskustesse sattunud peresid Läänemaal.

Annetusi saab teha MTÜ Läänemaa Abikassa kontole EE592200221046665398, Swedbank AS.

Teave veebis www.abikassa.ee.
E-post laanemaa.abikassa@gmail.com.

Ikka mõtetes tuleme Su juurde, meil on mälestus mõlemas peos.

Teatame kurbusega, et on lahkunud armas isa, vanaisa ja abikaasa
VÄINO METS
3.6.1945–13.8.2024.

Hüvastijätt on 17.augustil kell 14 Hingeviulu tavandisaalis Kalmistu 3a, Haapsalus.

Palume pärgi ja kimpe mitte tuua.

Väino pere

Sügav kaastunne Ilvile ja Liisile kalli abikaasa ja isa
VÄINO METSA
kaotuse puhul.

Helle, Katri ja Tauno peredega

Koos käidud tee ei rohtu iial, koos oldud aeg ei unune...

Puhka rahu, kallis sõber
VÄINO METS.
Meie südamlük kaastunne lähedastele.

Helju ja Arder perekonnaga

Mälestame head sõpra
VÄINO METSA
ja avaldame kaastunnet Ilvile ja Liisule.

Jaana, Ester, Siim ja Anneli

Avaldame kaastunnet Ilvile ja Liisule kalli abikaasa ja isa
VÄINO METSA
kaotuse puhul.

Arvo ja Raivo peredega

Läänemaa toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal.

Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Aitame koos!

Tel 5355 4330

LÄÄNEMAA LOOMADE VARJUPAIK

+372 523 8957
LAANEMAA@VARJUPAIK.EE

ANNETUSE SAAD TEHA, HELISTADES 900 7000. KÕNE HIND 5 €.

Postkast jäi tühjaks? Võta ühendust ja telli paberleht endale või oma lähedastele.

Telli leht le@le.ee või helista 473 7222. Tellimust saab vormistada ka lehetoimetuses Posti 30, Haapsalu

LÄÄNE ELU JUBA OOTAB!

Selleks, et leht kindlasti kohale jõuaks, kontrolli postkasti nõuetele vastavust!

POSTKAST PEAB OLEMA:

- lukustatav,
- tähistatud maja numbri ja tänava või talu nimega,
- piisavate mõõtmetega (min suurus 25x35x6 cm),
- ilmastikukindel,
- aastaringelt transpordivahendiga ligipääsetav,
- piisava avaga (min suurus 23x3 cm).

Soovid kuulutada?

Paberlehes al 1.80 rida (33 tähemärki). Veebis al 6.- nädal.

Küsi pakkumist le@le.ee või telli veebis online.le.ee.

Mälestame kallist koolivenda
ANDRES URBI
ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Koolikaaslased Haapsalu 8-klassilise kooli päevilt

Südamlük kaastunne Karinile isa
ANDRES URBI
kaotuse puhul.

Kolleegid Fra Marest

BÜROO AVATUD E-R 10-15
KALMISTU TN 3A, HAAPSALU
TEL 58 503 340 (kontor),
5846 1111
www.hingeviul.ee
info@hingeviul.ee

Matusekorraldus Haapsalus ja Läänemaal, matuseteenused ja -tarbed, tuhastamine, haua- ja urnimatused, lahkunu transport surnukuuri (24/7 tel 58 007 504)

Teostame hauaplatside renoveerimis- ja hooldustöid Haapsalus ning Läänemaal. Müüme hauakive ja -piirdematerjale. Hinnapakumise ja info: hingeviul@gmail.com / 58 503 340

KAIRE REILJAN

Linnuse ees jalutavad Valged Daamid

Tänavu kevadel eri põlvkondade koostöös valminud kaheksa kaunistatud Valge Daami kuju on selle nädala lõpuni vaadata Haapsalu piiskopilinnuse ees.

Kogukonna Valge Daami kunstiprojekt sündis Haapsalu kolledžis magistriõppes kogukonnatööd vananevas ühiskonnas õppiva Annika Armipaik-Nukki eestvedamisel. Üliõpilastel oli ülesanne panna eri põlvkonnad ühiselt midagi tegema ning Armipaik-Nukki kutsus noorema ja vanema põlvkonna mais Haapsalu kunstikooli õuele ühiselt Valge Daami kujusid kaunistama.

„Oligi mõeldud, et kuna sel aastal on Valge Daami aeg ja Haapsalu linnal on sünnipäev, teeks midagi, mis oleks ilus ja praktiline, ning paneme Valge Daami ajal välja,“ ütles Armipaik-Nukki. Ta lisas, et Haapsalu kunstikool on daamid väga kenasti paigutanud – tundub, nagu nad jalutaksid pargis. „Arvan, et projekt täitis oma eesmärgi – saime praktilise ja ilusa tulemuse, ka laiemale kogukonnale lisandväärtust luua ja rõhutada, et võiks rohkem koostööd teha,“ ütles Armipaik-Nukki.

KAIRE REILJAN

ILM

VEETEMPERatuurID

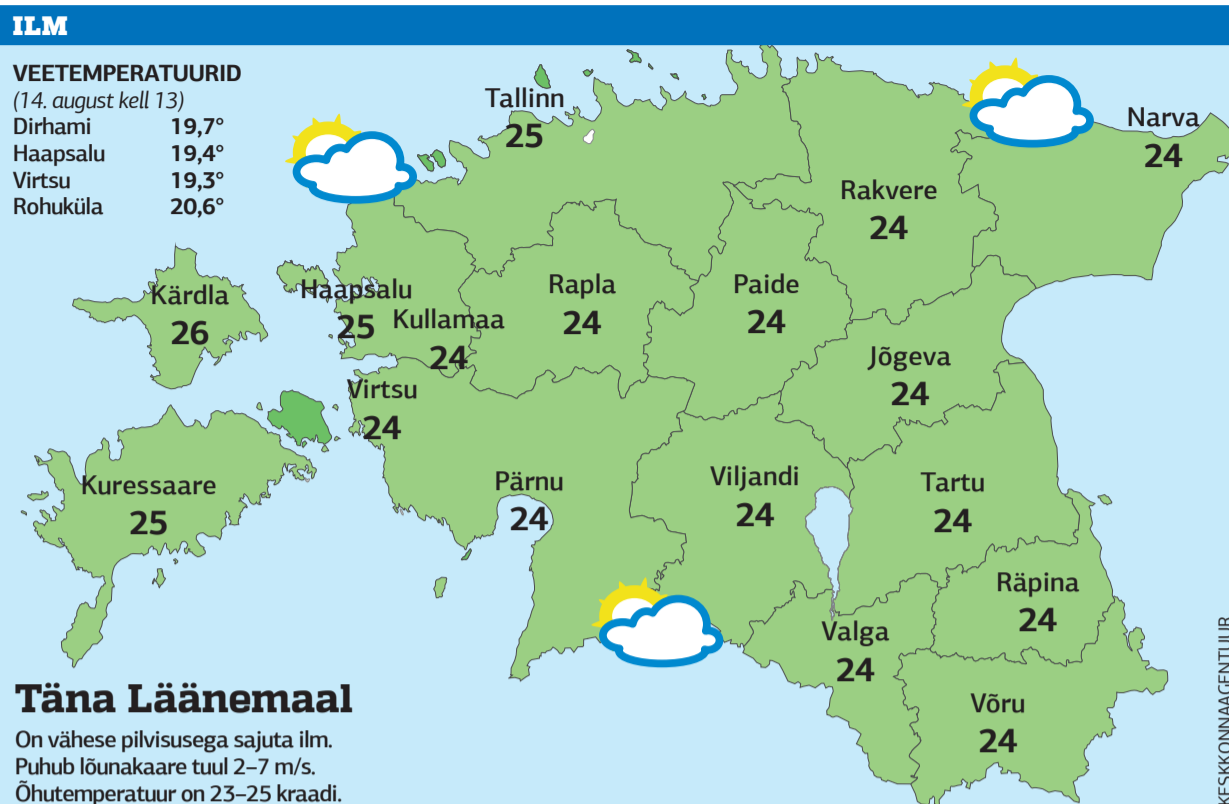
(14. august kell 13)

Dirhami	19,7°
Haapsalu	19,4°
Virtsu	19,3°
Rohuküla	20,6°

Täna Läänemaal

On vähese pilvisusega sajuta ilm. Puhub lõunakaare tuul 2–7 m/s. Õhutemperatuur on 23–25 kraadi.

Reede	öö päev 15°...23°	Laupäev	14°...23°	Pühapäev	12°...21°	Esmaspäev	10°...22°
edelatuul 3–9 m/s		edelatuul 3–4 m/s		läänetuul 5–10 m/s		edelatuul 3–8 m/s	

ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

Kui soovid jõuda potentsiaalse kliendini, siis tutvusta oma tooteid või teenuseid Lääne Elu veebis sisuturundusartikliga!

Lääne Elu
online.le.ee

Küsi lisa
aadressil
reklaam@le.ee.

MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Selts kuulutab välja EMKVF „Perioodi 2021–2027 kogukonna juhitud kohaliku arengu toetus” 2024. aasta taotlusvooru

Projektitoetuste taotlusi saab esitada e-PRIA keskkonnas 4.–17. septembril 2024 järgmistes tegevussuundades:

1. Vee-elusressursside väärimine ja otseturustamine. Toetusvahendite maht 231 582,61 €.
2. Sadamate taristu parendamine ja pakutavate teenuste mitmekesistamine. Toetusvahendite maht 500 000 €.
3. Majandustegevuse mitmekesistamine. Toetusvahendite maht 231 582,61 €.
4. Looduskeskkonna tingimuste parendamine. Toetusvahendite maht 50 000 €.
5. Kalandus- ja merendustraditsioonide edendamine. Toetusvahendite maht 92 633,05 €.
6. Kalurite teadmiste ja oskuste edendamine. Toetusvahendite maht 92 633,04 €.

Tegevussuundade eelarvega ning taotluste hindamise kriteeriumitega saab tutvuda Läänemaa Rannakalanduse Seltsi kodulehel www.lrs.ee alajaotuses „Projektitoetused”.

Konsultatsioonivõimalused

Info ja konsultatsioonide saamiseks võtta ühendust telefonil +372 5301 9815, e-posti aadressil info@lrs.ee või eelkõikuleppel MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Seltsi kontoris aadressil Nurme 2, Haapsalu. Valiku erinevatest abimaterjalidest taotluse koostamiseks leiab ühingu koduleheküljelt www.lrs.ee jaotusest „Projektitoetused”.

Naudi suve
Lääne Eluga!

Tellimiseks võta ühendust le@le.ee, helista 473 7111 või tule toimetusse aadressil Posti 30, Haapsalu.

REINPAUL

OSTAME KASVAVAT ja LADUSTATUD VÕSA

Raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepikud, haavikud jne.

Info tel 5593 3899, kaido@reinpaal.ee
www.reinpaal.ee

Lääne Elu

paber- ja digilehe hinnakiri

	PAPERLEHT
1 kuu	12,50
3 kuud	37
6 kuud	72
12 kuud	131
E-arve	11
	PAPER+DIGI
1 kuu	16
3 kuud	46
6 kuud	89
12 kuud	166
E-arve	14
	DIGILEHT
1 kuu	7
3 kuud	19
6 kuud	36
12 kuud	72
E-arve	7

DIGILEHE PÄEVA-PILET 1,50

473 7111
le@le.ee

Eesti Segakooride Liidu laulupäev

17. august 2024 kell 16
Haapsalu lossihoov

HÄÄLED LÄBI AJA: MEIE LAULUDE LOOD

Sissepääs tasuta

18. august 2024 kell 18
Haapsalu Toomkirikus

ESLi lauljate suvekooli koor ÜENSO orkester dirigent Anu Tali

GIACOMO PUCCINI MESSA DI GLORIA

Piletid 20/15€ müügil Fientas ja tund enne algust kohapeal